SCIO

NÁRODNÍ SROVNÁVACÍ ZKOUŠKY

ZSV

TEST Z **PROSINCE 2020**

Datum konání zkoušky: 12. prosince 2020
Počet řešitelů testu: 1441
Počet úloh: 60
Průměrná vynechanost: 12,2 %
Správné odpovědi jsou vyznačeny.

Max. možné skóre: 60
Max. dosažené skóre: 57,7
Min. možné skóre: -20,0
Min dosažené skóre: 0,3
Průměrné skóre: 29,9

Zopakujte si základní informace ke zkoušce:

- Test obsahuje 60 úloh na jejichž řešení máte 60 minut čistého času.
- Celkový čas můžete využít na práci v libovolném oddíle.
- U každé úlohy je jen jedna správná odpověď.
- Za každou správnou odpověď získáte bod, za špatnou část bodu ztrácíte.
- Nejlepší je řešit nejdříve snadné úlohy a k náročnějším se vrátit.

1. Člověk a společnost

1.

Která z následujících situací nejvhodněji odráží princip podmíněného reflexu popsaného Ivanem Petrovičem Pavlovem na základě jeho experimentů se psy?

(A) automatické uchopení cizího prstu novorozencem
(B) návaly na zvracení po pozření špatného jídla
(C) **libé pocity spojené se zvoněním na velkou přestávku ve škole**
(D) prudký výkop nohou po zasažení podkolenního vazu kladívkem

2.

Věřím, že ze všech snů, s nimiž pacienti přicházejí, nejsou pro terapii žádné tak cenné jako ty, v nichž vystupuje terapeut (nebo nějaký symbolický náhradník terapeuta). Takové sny představují obrovský potenciál terapeutické úrody a zasluhují si pečlivou sklizeň.

Pro který z následujících terapeutických přístupů je využití snů zvlášť charakteristické?

(A) pro behaviorální terapii
(B) pro kognitivní terapii
(C) pro genderovou terapii
(D) **pro psychoanalytickou terapii**

3.

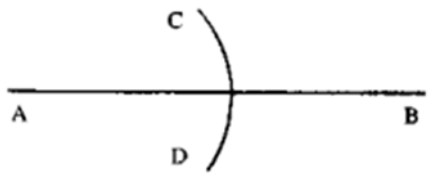

Podle zákona dobré křivky máme tendenci organizovat podněty do souvislých linií. Proto na obrázku vnímáme jako celky linie AB a CD, nikoli např. AD nebo CB.

Který z následujících psychologických směrů se tímto a jemu podobnými zákony zabýval?

(A) humanistická psychologie
(B) hlubinná psychologie
(C) **gestaltismus**
(D) behaviorismus

4.

Která z následujících výpovědí zkorumpovaného politika pana Hamižníka nejvýstižněji zobrazuje psychický obranný mechanismus ega zvaný projekce?

(A) **Vím, že všichni jsou zkorumpovaní a kradou.**
(B) Když nedostávám zaslouženou odměnu, mám právo si brát sám.
(C) Já nekradu, jen využívám veřejných zdrojů ve prospěch dobrých věcí.
(D) V naší zemi jsou politici morální, nikdo nekrade.

5.

Děti ve věku přibližně dvou let se mnohdy až nápadně vztekají. Jsou například schopny ztropit velkou scénu při nakupování, pokud nedostanou, co chtějí. Vynucují si všechno zkoušet samy a na žádosti svých rodičů často odpovídají slovem „ne“.

Která z následujících možností tento jev nejvhodněji pojmenovává z hlediska vývojové psychologie?

(A) negační etapa
(B) úzkost 24. měsíce
(C) **období vzdoru**
(D) krize raného věku

6.

Stanfordský vězeňský experiment se opravdu odehrával ve věznici. Nebyla však opravdová. Jednalo se o věrohodně přestavěné sklepní prostory Stanfordské univerzity. Na chodbě byly rozmístěny kamery, v celách odposlechy. Jelikož byla „věznice“ vybudována ve sklepích univerzity, nebyla zde žádná okna, a dokonce ani hodiny, což později způsobilo účastníkům experimentu problémy s určováním času.

Doktor Zimbardo se svými kolegy zadali inzerát do novin, v němž nabízeli pro studenty brigádu za tehdy velmi atraktivních 15 dolarů na den. Přihlásilo se 75 dobrovolníků, kteří byli podrobeni mnoha testům, ať už osobnostním, či zdravotním. Čtyřiadvacet mentálně a emočně nejstabilnějších mladých mužů většinou ze střední společenské vrstvy bylo rozděleno do dvou skupin po dvanácti. Jedna skupina si měla v experimentu zahrát úlohu dozorců, druhá pro změnu vězňů.

Zimbardo tehdy neměl ani tušení, že po několika málo dnech se část dozorců promění v sadistické tyrany, kteří budou vězně ponižovat a mučit.

(zdroj: www.reflex.cz, upraveno)

Která z následujících možností správně uvádí název jevu z oblasti sociální psychologie, jejž uvedený pokus primárně zkoumal?

(A) základní atribuční chyba
(B) sociální předsudky
(C) **sociální role**
(D) společenská diskriminace

7.

Petr je amatérský boxer, který chce omezit konzumaci jídla. Svoje chutě ale často neudrží pod kontrolou a sní velké množství jídla najednou. Kvůli pocitům viny a snaze zmírnit následky přejídání pak úmyslně vyvrhuje potravu, aby tato nebyla tělem zpracována a on nepřibral. Tento vzorec chování se u Petra projevuje již po několik měsíců.

Projevy které z následujících poruch jsou primárně popsány ve výše uvedeném textu?

(A) bipolární afektivní poruchy
(B) mentální anorexie
(C) **mentální bulimie**
(D) obsedantně-kompulzivní poruchy

1. Člověk a společnost

8.

Sociální instituce zaujímají v sociální struktuře zcela zvláštní postavení. Nereprezentují konkrétní seskupení lidí v interakci, ale vystupují spíše jako řídící a organizační složka určitých systémů. Který z následujících příkladů patří mezi instituce ve výše popsaném sociologickém pojetí?

(A) manželé Jarmila a Josef Veselí
(B) studenti Oktávy B z Gymnázia Otrokovice
(C) **registrované partnerství**
(D) papež František

9.

Politické uspořádání potřebuje, aby obyvatelé státu uznávali jeho spravedlnost a náležitost. Kterým z následujících pojmů můžeme v souladu s Maxem Weberem označit toto uznání?

(A) anomie
(B) suverenita
(C) autorita
(D) **legitimita**

10.

Svátek Svaté rodiny je příležitostí pro obnovu manželského slibu. Slaví se na počest společenství Ježíše Krista, Panny Marie a sv. Josefa. Vyobrazení Svaté rodiny je významným uměleckým námětem a inspirací pro vyobrazení panovnických rodin.

Která z možností správně označuje, jak je možné Svatou rodinu označit z pohledu dnešní sociologie?

(A) rekonstituovaná rodina
(B) rozšířená rodina
(C) **nukleární rodina**
(D) sekundární rodina

11.

Pozdní vznik sociologie vzhledem k ostatním vědním oborům vysvětluje sociolog Jan Keller takto: „Sociologie nemohla vzniknout dříve, než vznikly problémy, kterými se zabývá.“

Na který z následujících problémů sociologie v době svého vzniku reagovat **nemohla**?

(A) na dopady průmyslové revoluce na společnost
(B) na urbanizaci a s ní spojenou zvýšenou míru anonymity
(C) na zhroucení tradičních hodnot a struktur
(D) **na zrod informační společnosti a roli nových médií**

12.

Peníze jsou užitečné díky své naprosté indiferentnosti vůči všemu, co je nezaměnitelné, nezastupitelné, jedinečné. Projevují naprosto suverénní nezájem o rozdílnost kvalit v tom smyslu, že jsou neustále připraveny všechny převést na jediného společného jmenovatele, který lze vyjádřit jednoduchou formulí: „Za kolik?“ Na každou specifičnost, nesrovnatelnost a jedinečnost reagují prostě tím, že přihodí o něco více nespecifického, srovnatelného, sériového.

Která z následujících možností nejlépe vystihuje hlavní myšlenku výše uvedeného textu z pohledu sociologie?

(A) Kvalitnější výrobky nemusejí být vždy dražší než výrobky nekvalitní.
(B) **Peníze převádějí rozdíly v kvalitě na kvantitativní rozdíly.**
(C) Používání peněz vyprazdňuje mezilidské vztahy.
(D) Za dostatečně vysokou sumu si můžeme koupit vše.

13.

Které z následujících tvrzení je jednoznačně ukázkou autostereotypu?

(A) **My Češi býváme dost vypočítaví.**
(B) Občané sousedního státu Banánie jsou líní.
(C) Všichni homosexuálové se dobře oblékají.
(D) Češi jsou ovlivněni kulturním prostředím, ve kterém žijí.

14.

Simona byla na pracovním pohovoru. Pro nabízenou pozici měla potřebnou kvalifikaci, třicet let zkušeností a její platové požadavky nedosahovaly průměrné mzdy v daném oboru na obdobné pozici. Přesto její pracovní místo získala kandidátka o dvacet let mladší, pouze se dvěma roky praxe v oboru a s vyššími nároky na mzdové ohodnocení. Jakému procesu (jevu) byla Simona na základě uvedených informací nejpravděpodobněji vystavena ze strany potenciálního zaměstnavatele?

(A) asimilaci
(B) **ageismu**
(C) machismu
(D) klientelismu

15.

Který z následujících znaků je typický pro formální skupinu?

(A) vazby vznikají spontánně
(B) pozice vůdce vzniká postupně
(C) **skupina vzniká direktivně, tzv. shora**
(D) normy vznikají výhradně na základě dohody členů

1. Člověk a společnost

TEXT K ÚLOHÁM 16 A 17

Ve světě, ba ani vůbec mimo něj, nelze myslet nic jako možné, co by se bez omezení mohlo považovat za dobré, mimo dobrou vůli. Rozvažovaní, důvtip, soudnost, a jak se ještě jinak nazývají všechny talenty ducha, nebo odvaha, rozhodnost, vytrvalost v záměru jako vlastnosti temperamentu, jsou bezpochyby v mnohém ohledu dobré a žádoucí, ale mohou být i krajně zlé a škodlivé, jestliže vůle, která má používat tyto dary přírody, a jejíž specifická povaha se proto nazývá charakterem, není dobrá…

Dobrá vůle není dobrá tím, co způsobuje nebo vykonává, není dobrá pro svou způsobilost uskutečnit předem vytčený záměr, nýbrž pouze pro chtění, tj. o sobě, a je-li zkoumána o sobě, je ji zapotřebí bez jakéhokoli srovnání hodnotit daleko víc než vše, co by se mohlo kdykoli uskutečnit skrze ni ve prospěch nějaké náklonnosti, ba chceme-li sumy všech náklonností.

Jestliže se zároveň této vůli nějakou obzvláštní nepřízní osudu (…) i přes veškeré úsilí nepodařilo nic vykonat a zbyla pouze dobrá vůle (…), pak by přesto zářila sama o sobě jako klenot, jako něco, co má svou plnou hodnotu samo v sobě.

16.

Který z etických přístupů svým zaměřením nejlépe odpovídá myšlenkám obsaženým ve výše uvedeném textu?

(A) Etika, která považuje jednání za dobré, jen pokud vede k užitečným výsledkům.
(B) Etika, která považuje jednání za dobré, jen pokud člověk dodržuje správnou míru.
(C) **Etika, která považuje jednání za dobré, jen pokud se zakládá na správném záměru.**
(D) Etika, která považuje jednání za dobré, jen pokud vede k maximalizaci slasti.

17.

Které z následujících tvrzení nejlépe vystihuje jednu ze základních myšlenek výše uvedeného textu?

(A) Dobrá vůle je dobrá, jen pokud se jí podaří dosáhnout svého cíle.
(B) **Lidské vlastnosti jsou dobré jen tehdy, pokud jsou vedeny dobrou vůlí.**
(C) Rozvažování, důvtip a soudnost mohou být dobré i bez předpokladu dobré vůle.
(D) Dobrá vůle je srovnatelná co do morální důležitosti s talenty ducha.

18.

Platónův Sókratés v dialogu Faidón říká: *Nezkoumej to tedy jedině o lidech, chceš-li to snáze pochopiti, nýbrž i o všech živočiších a rostlinách; zkrátka podívej se na všechno, cokoli vzniká, zdali všechno vzniká takto, totiž odnikud jinud nežli opačné z opačného, pokud nějaký takový opak k něčemu náleží, jako jest asi například krásné opak k ošklivému a spravedlivé k nespravedlivému a tak i u nesčíslně jiných věcí. Nuže zkoumejme to, zdali všechno, cokoli má nějaký opak, nutně nevzniká z ničeho jiného než z toho svého opaku. Tak například když se něco zvětšuje, není-li nutno, že se to stává větším z toho, co dříve bylo menší?*

Která z následujících možností nejlépe označuje, jakou metodu v uvedeném úryvku Sókratés předjímá?

(A) hermeneutiku
(B) existenciální analýzu
(C) **dialektiku**
(D) daseinsanalýzu

19.

Scholastická filosofie a dílo Tomáše Akvinského jsou ovlivněny islámskou filosofií, především učením Avicenny a Averroa. Pro Avicennu byl Bůh nehybným hybatelem, z něhož proudící formy se uskutečňují v látce; podle Averroa formy nepřicházejí k látce zvnějšku, nýbrž ve věčné látce jsou potenciálně již obsaženy a v průběhu vývoje z ní krystalizují.

Dílo kterého antického filosofa znovuobjevila latinská scholastika díky těmto arabsky píšícím učencům?

(A) Démokrita
(B) Platóna
(C) Epiktéta
(D) **Aristotela**

20.

Aithiopové svým bohům nos tupý a černou pleť přiřkli,
Thrákové svým oči modré a vlasy dávají rusé.

Kdyby však voli a lvi a koně též dostali ruce
anebo uměli kreslit i vyrábět tak jako lidé,
koně by podobné koňům a voli podobné volům
kreslili podoby bohů a právě taková těla
jejich by robili, jakou i sami postavu mají.

Jeden je bůh mezi bohy a lidmi největší, který
smrtelníkům ni tělem ni myslí podoben není.

(zdroj: Zlomky předsokratovských myslitelů: Xenofanés)

Kterou obecnou tendenci lidského myšlení autor v předchozím úryvku kritizuje?

(A) Atribuční chybu, kdy podceňujeme situační vlivy a přeceňujeme vlastnosti.
(B) Haló efekt, kdy přeceňujeme jednu na první pohled nápadnou vlastnost na úkor ostatních.
(C) **Antropomorfismus, kdy předpokládáme lidské vlastnosti i jinde než u lidí.**
(D) Efekt současnosti, kdy lidé více důvěřují novějším informacím.

2. Stát a právo

21.

Která z následujících možností představuje dle právních předpisů ČR překážku ve výkonu pasivního volebního práva občanů ČR v případě voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky?

(A) pobyt mimo území České republiky
(B) vyhlášení osobního bankrotu
(C) výkon trestu odnětí svobody
(D) **věk 20 let**

22.

Ve svém nejslavnějším díle _____ vymezuje _____ vztah mezi jednotlivými složkami politické moci ve státě. Moc výkonnou a zákonodárnou doplňuje o nezávislou moc soudní a vyvozuje ve zkratce následující tezi: Moc výkonná, zákonodárná a soudní musejí být nezávislé, od sebe oddělené a zároveň jedna druhou vyvažuje a omezuje. Vytvářejí tak ve své podstatě teoretický základ _____.

Kterou z následujících možností je zapotřebí doplnit (v daném pořadí) na vynechaná místa do výše uvedeného textu tak, aby byl napsán věcně správně?

(A) ***O duchu zákonů*, Charles Montesquieu, principu brzd a rovnováh**
(B) *Leviathan*, Thomas Hobbes, pro distribuci politické moci v moderním autoritativním státě
(C) *Ústava*, Platón, pro kritiku demokracie jako vlády nevědomého lidu
(D) *Kapitál*, Karel Marx, pro změnu společenského postavení dělnictva a jeho přetvoření v panující třídu

23.

Jednou z používaných forem přímé demokracie ve světě je lidová iniciativa. Které z následujících tvrzení nejlépe charakterizuje podstatu této „zákonodárné“ pojistky?

(A) Je to kolektivní občanská obžaloba voleného zástupce v trestní věci.
(B) Je to odvolání volených zastupitelů na základě petice občanů.
(C) **Je to opatření proti nedostatku legislativní vůle.**
(D) Je to referendum o odvolání volených úředníků.

24.

Která z následujících institucí v ČR **nedisponuje** v rámci svých kompetencí právem zákonodárné iniciativy?

(A) Zastupitelstvo Karlovarského kraje
(B) Vláda ČR
(C) Senát Parlamentu ČR
(D) **Prezident ČR**

25.

O politickém systému v dané demokratické zemi lze prohlásit:

- Moc výkonná a zákonodárná je striktně oddělena.
- Výkonnou moc drží ve svých rukou prezident.
- Prezident je volen přímo.
- Funkce premiéra neexistuje.
- Parlament nemůže vládě vyslovit nedůvěru.

Která z následujících možností uvádí správný název politického režimu, pro který jsou charakteristické výše uvedené zásady?

(A) většinový
(B) parlamentní
(C) **prezidentský**
(D) poloprezidentský

26.

Ve státě XY se zmocnila vlády strana Jediní spravedliví. Ideologie této strany se velmi brzy po uchopení moci promítla do všech složek státního života. Stala se oficiálním učením, které muselo být všemi akceptováno. Byla vyžadována veřejná podpora této ideologie na pravidelných pondělních státních oslavách. Představitelé Jediných spravedlivých převzali v krátké době kontrolu nad armádou a policií. Všichni příslušníci těchto složek museli přísahat věrnost straně. V armádě byla dokonce zavedena funkce politických důstojníků, kteří měli za úkol dohlížet nad uplatňováním oficiální ideologie v armádě. Strana též převzala kontrolu nad veškerou ekonomickou produkcí. Byl zakázán volný trh a soukromé podnikání. Zahraniční politologové se shodli při analýze režimu zavedeného stranou Jediní spravedliví, že se jedná o totalitní režim.

Která z následujících možností **neuvádí** správně popis některého z dalších důležitých znaků totalitního režimu?

(A) Strana též převzala kontrolu nad veškerou mediální produkcí, byl zakázán volný přístup k internetu.
(B) V čele strany Jediní spravedliví stojí neomylný vůdce, který je zpravidla zobrazován veřejnosti s takřka božskými atributy.
(C) Proti režimu vystoupili někteří občané, a tak byla společnost podrobena přísné kontrole tajné policie.
(D) **Strana v rámci svého hesla „spravedlnosti vstříc“ ustavila nezávislou soudcovskou radu, která má právo navrhovat kandidáty na soudce.**

2. Stát a právo

27.

Volby jsou jedním z nejzákladnějších a nejdůležitějších předpokladů pro fungování moderní liberální demokracie a mají řadu funkcí.

Která z následujících možností mezi funkce demokratických voleb **nepatří**?

(A) aktivace zájmu občanů o politické dění
(B) reflektování preferencí voličů
(C) **eliminace minorit z rozhodovacího procesu**
(D) mechanismus pro výměnu nebo zachování politické reprezentace

28.

Student ZSV si poznamenal, že prezident ČR má následující pravomoci:

1) jmenuje předsedu vlády

2) přijímá demisi vlády

3) předkládá Poslanecké sněmovně PČR návrhy zákonů

4) jmenuje soudce Ústavního soudu

5) má právo vrátit Parlamentu ČR přijatý zákon s výjimkou zákona ústavního

Které z následujících tvrzení o studentových poznámkách je pravdivé?

(A) **Studentovy poznámky obsahují jednu chybu, a to v řádku 3.**
(B) Studentovy poznámky obsahují jednu chybu, a to v řádku 5.
(C) Studentovy poznámky obsahují dvě chyby, a to v řádcích 1 a 2.
(D) Studentovy poznámky obsahují dvě chyby, a to v řádcích 4 a 5.

29.

Tzv. umělá uzavírací klausule, jejíž dosažení ve volbách je nutné pro vstup politické strany nebo politického hnutí do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, činí dle _____ nejméně _____ hlasů. V případě (dvoučlenné) koalice pak nejméně _____ hlasů. Pokud politická strana nebo hnutí získá alespoň 3 % hlasů, má nárok na stálý příspěvek od státu na svou činnost.

Kterou z následujících možností je nutno doplnit (v daném pořadí) na vynechaná místa v uvedených větách, aby byly napsány věcně správně?

(A) Ústavy České republiky, 4 %, 8 %
(B) **Zákona o volbách do Parlamentu ČR (tzv. volebního zákona), 5 %, 10 %**
(C) nálezu Ústavního soudu z 1. 1. 1993, 5 %, 15 %
(D) Zákona o volbách do Parlamentu ČR (tzv. volebního zákona), 4 %, 8 %

30.

	Počet volených zastupitelů	Počet preferenčních hlasů	Aktivní volební právo	Pasivní volební právo
Poslanecká sněmovna PČR	200	0	18	18
Senát PČR	100	0	21	40
Evropský parlament	21 (za ČR)	2	21	21
Krajské volby	podle počtu obyvatel kraje obvykle 45 až 65	4	18	21

Výše uvedená tabulka zachycuje některé základní informace týkající se voleb do vybraných zastupitelských úřadů v České republice. Ve kterém z uvedených sloupců se nachází chybný údaj?

(A) pouze ve sloupci počet preferenčních hlasů
(B) ve sloupcích počet preferenčních hlasů a aktivní volební právo
(C) ve sloupcích počet volených zastupitelů a pasivní volební právo
(D) **ve všech sloupcích se nachází chybný údaj**

31.

Které z následujících právních odvětví řadíme jednoznačně mezi odvětví veřejného práva?

(A) rodinné právo
(B) občanské právo
(C) obchodní právo
(D) **správní právo**

32.

Ústava ČR v preambuli zavazuje budovat, chránit a rozvíjet Českou republiku v duchu nedotknutelných hodnot lidské důstojnosti a svobody jako součást rodiny evropských a světových demokracií. Co je podle druhého článku Ústavy ČR zdrojem státní moci v případě České republiky?

(A) moc zákonodárná, výkonná a soudní
(B) **lid**
(C) vláda
(D) demokratické volby

2. Stát a právo

33.

Jaký význam má Státní zastupitelství podle Ústavy České republiky?

(A) Je orgánem činným v trestním řízení a rozhoduje o vině a trestu za trestné činy.
(B) Rozhoduje o uložení vazby a uděluje pokyny soudcům trestních soudů první instance.
(C) **Zastupuje veřejnou žalobu v trestním řízení.**
(D) Plní úlohu policejního orgánu při vyšetřování trestných činů spáchaných policisty.

34.

Pan Zavřel je ředitelem prosperující strojírenské společnosti se dvěma sty zaměstnanci, což s sebou nese velkou psychickou zátěž a dlouhodobý nedostatek odpočinku. Přestože je ve středním věku, objevily se u něj závažné zdravotní problémy, které jej přivedly na myšlenku pořídit o stávajícím majetku závěť. Rozhodl se pro jistotu vyhledat odborníka, který jeho závěť sepíše ve formě veřejné listiny a také ji osobně zaeviduje do elektronické evidence právních jednání pro případ smrti.

Která z následujících možností uvádí právnickou profesi, kterou bude třeba za tímto účelem vyhledat?

(A) advokát
(B) koroner
(C) podnikový právník
(D) **notář**

35.

Milan se rozhodl, že postaví benzinovou pumpu. Jediný dostupný pozemek v okolí, který přicházel do úvahy, však patřil obci Velké Petrovice. Při jednání s příslušnými zastupiteli Milan pochopil, že obec se tohoto pozemku za žádnou cenu nevzdá a jeho odkup je tak nemožný. Zastupitelé však Milanovi navrhnuli, že by byli ochotni zřídit v jeho prospěch k pozemku _____, jež/jenž má povahu věcného práva a považuje se za věc nemovitou. Milan by na jeho základě mohl na pozemku zrealizovat benzinovou pumpu s tím, že by obci platil pravidelný plat. Takto by mohl provozovat pumpu po dobu čtyřiceti let. Poté by smlouva skončila a obec by se stala vlastníkem pumpy s tím, že by Milanovi zaplatila polovinu nákladů na její postavení.

Která z následujících možností uvádí právní institut, jenž zastupitelé navrhnuli Milanovi jako možné řešení situace a jehož označení je zapotřebí doplnit na vynechané místo do výše uvedené věty tak, aby byla napsána věcně správně?

(A) výměnek
(B) **právo stavby**
(C) zástavní právo
(D) pacht

TEXT K ÚLOHÁM 36 A 37

Po dokončení vysoké školy nastoupil Petr na pozici advokátního koncipienta do renomované brněnské advokátní kanceláře, kde byl na praxi již během studií. Společně s Petrem nastoupila stejného dne do kanceláře i nová asistentka Lenka. Přestože Lenka věděla, že Petr má dlouholetou přítelkyni, se kterou plánuje zanedlouho založit rodinu, začala již od druhého dne projevovat o Petra zájem. Vždy po skončení pracovní doby na Petra počkala na recepci a vydala se s ním na cestu domů, kterou měli společnou. V kanceláři vyhledávala jeho společnost, vařila mu kávu a obden pekla bábovku nebo štrúdl, který na Petra po příchodu do kanceláře již čekal pocukrovaný na stole. Petrovi nejprve zájem Lenky lichotil, ale poté, co jej každý večer kontaktovala na messengeru a začala mu posílat své fotky ve spodním prádle s erotickými popisky, začal tento zájem vadit nejen přítelkyni Petra, ale i jemu samotnému. Poté, co na něj Lenka začala čekat před jeho domem každé ráno před prací, postávat před domem i večer a sledovat v oknech, zda je uvnitř a co tam dělá, kontaktovat jej i v noci, a to nevyžádanými telefonáty, kdy brečela, že jej miluje, a vyhrožovala, že pokud se nerozejde s přítelkyní, tak sobě i jí ublíží, musel se Petr obrátit s žádostí o pomoc na policii a podal na Lenku trestní oznámení.

36.

Která z následujících možností uvádí, jakého trestného činu se mohla Lenka svým jednáním nejpravděpodobněji dopustit a jaký trest by jí mohl být uložen v případě, že by byla shledána vinnou z jeho spáchání?

(A) trestný čin nebezpečného pronásledování (tzv. stalking); trest trvalého vyhoštění z obce
(B) trestný čin zbavení osobní svobody; trest domácího vězení
(C) trestný čin omezování osobní svobody; trest nucených prací
(D) **trestný čin nebezpečného pronásledování (tzv. stalking); trest odnětí svobody až na jeden rok**

37.

Jak se ukázalo, Lenka již byla v minulosti dvakrát vdaná. Obě její manželství skončila rozvodem, a to díky chorobné žárlivosti Lenky. Která z následujících možností správně odpovídá na otázku, jak se nazývá procesní úkon, kterým se zahajuje řízení o rozvod manželství?

(A) **návrh na rozvod manželství**
(B) obžaloba na rozvod manželství
(C) rozhodčí žádost na rozvod manželství
(D) stížnost na rozvod manželství

2. Stát a právo

38.

Které z následujících tvrzení o institutu vazby v České republice (pomineme-li normy o mezinárodní justiční spolupráci) je pravdivé?

(A) O vzetí do vazby rozhoduje státní zástupce.
(B) Vazba může být uvalena maximálně na 48 hodin.
(C) **Vzít do vazby lze toliko osobu, proti níž bylo zahájeno trestní stíhání.**
(D) Obviněný se může na vlastní žádost z vazby kdykoli vyvázat na základě složení peněžité záruky, o jejíž výši musí rozhodnout státní zástupce

39.

Paní Ivana má se svým zaměstnavatelem sjednán pracovní poměr na dobu neurčitou. V zimě upadla na namrzlém chodníku a způsobila si těžký úraz, jehož léčení si vyžádalo celkem devět měsíců pracovní neschopnosti. Úrazem ale Ivana nepozbyla pracovní způsobilost. Zaměstnavatel se kvůli příliš dlouhé pracovní neschopnosti rozhodl dát paní Ivaně výpověď. Je takováto výpověď v souladu s ustanoveními zákoníku práce?

(A) **Ne, není to možné. Dlouhodobá nemoc není důvodem pro výpověď ze strany zaměstnavatele.**
(B) Ne, ovšem absence delší než deset měsíců už by byla důvodem k ukončení pracovního poměru ze strany zaměstnavatele.
(C) Ano, ale protože nepozbyla pracovní způsobilost, zaměstnavatel je současně povinen vyplatit paní Ivaně odstupné ve výši tří platů.
(D) Ano, ovšem jen se souhlasem příslušného úřadu práce na základě posudku ošetřujícího lékaře a odborové organizace (jen pokud je na pracovišti zřízena).

40.

V Kocourkově radní přemýšleli, kolik občanů se může zúčastnit obecních voleb v jejich městečku. Nevěděli totiž, jestli započítat některé sousedy, kteří jsou všichni plnoletí a svéprávní:

- Pan Alois vlastní v Kocourkově dům, ovšem trvalé bydliště má v nedalekém krajském městě.
- Pan Bohuslav má v Kocourkově trvalý pobyt, je ovšem občanem Slovenské republiky.
- Pan Cyril má trvalé bydliště v Kocourkově, ovšem vlastní velkou pekárnu v nedalekém městě.
- Pan David je občanem Běloruska, má ovšem v Kocourkově přechodný pobyt.

Která z následujících možností správně označuje ty kocourkovské sousedy, kteří mohou volit v nadcházejících obecních volbách?

(A) Alois, Bohuslav a David
(B) Cyril a David
(C) **Bohuslav a Cyril**
(D) Alois, Bohuslav a Cyril

3. Hospodářství a svět

41.

Je to mezinárodní celoevropská organizace, která zajišťuje spolupráci členských států zejména v oblasti podpory demokracie a ochrany lidských i sociálních práv a svobod. Datum jejího založení je 5. května 1949 podpisem zakládací listiny, tzv. Londýnské dohody. Sídlo má ve francouzském Štrasburku. Tvoří 47 členských států a několik zemí se speciálním statusem. Česká republika se k této organizaci připojila 30. června 1993.

(vzhledem k povaze úlohy není zdroj uveden)

Která z následujících možností správně uvádí název organizace charakterizované ve výše uvedeném úryvku?

(A) Panevropská unie
(B) **Rada Evropy**
(C) Evropské společenství volného obchodu
(D) Rada vzájemné hospodářské pomoci

42.

Co z následujícího **není** v EU v současnosti zavedeno?

(A) evropské číslo tísňové linky
(B) evropský průkaz zdravotního pojištění
(C) **evropský zákoník práce**
(D) internetová doména .eu

43.

Výše uvedená mapa zobrazuje tmavě modře zvýrazněnou pouze část států Evropské unie.

Která z následujících možností správně vysvětluje, podle jakého klíče byly na mapě takto zvýrazněny jen některé členské státy EU?

(A) Jedná se o státy Schengenského prostoru.
(B) Jedná se o členské státy EU, které jsou současně členy NATO.
(C) **Jedná se o členské státy eurozóny.**
(D) Jedná se o státy, které v roce 1992 podepsaly Maastrichtskou dohodu.

44.

Hlavním přípravným orgánem pro jednání Rady EU je _____. Ten se skládá ze zástupců členských států na úrovni velvyslance a jeho zástupců a jeho úkolem je projednávat legislativní i nelegislativní návrhy tak, aby byly připraveny pro schválení v Radě. Úkolem tohoto přípravného orgánu je spolu s generálním sekretariátem a zástupci Komise hledat konsensus mezi členskými státy. Zástupci členských států uplatňují při jednáních stanoviska na základě instrukcí vlády a jiných správních orgánů svého členského státu a informují o postoji vnitrostátního parlamentu k projednávanému legislativnímu návrhu.

Kterou z následujících možností je zapotřebí doplnit na vynechané místo ve výše uvedeném textu, aby byl napsán věcně správně?

(A) Judikátní dvůr
(B) **Výbor stálých zástupců**
(C) Tribunál národních dohlížitelů
(D) Výbor regionů

45.

Který z následujících příkladů **není** v souladu se čtyřmi základními svobodami, jež občanovi ČR stejně jako každému občanovi EU garantuje evropské právo?

(A) **Pavlova mlékárna vyrábějící své produkty v ČR dováží mléko z Bavorska. ČR ve snaze podpořit místní produkci uvalila clo na německé mléko.**
(B) Ivana již dovršila důchodový věk a odstěhovala se trvale na Kanárské ostrovy, kde hodlá dožít.
(C) Ludvík si založil v Estonsku firmu za účelem dovozu českého piva.
(D) Josef po maturitě začal studovat na prestižní francouzské univerzitě. Založil si proto u francouzské banky běžný účet a nechává si na něj pravidelně od svých rodičů posílat peníze.

3. Hospodářství a svět

46.

Parlament nestihne přijmout zákon ke „strašáku“ GDPR, varuje opozice.

Přesně za 87 dní začne platit _____ EU o ochraně osobních údajů, tzv. GDPR. V účinnost vstoupí 25. května. Už nyní je ale jasné, že český parlament nestihne přijmout legislativu k GDPR, upozorňuje opozice. Zákon by přitom měl některé povinnosti plynoucí z GDPR upřesnit. Přesto bude _____ pro firmy i státní správu platné/platná. „Občas se objevuje falešná představa, že dokud není lokální zákon, GDPR se nás netýká. Jenže to není pravda,“ řekl Echo24 partner advokátní kanceláře Havel&Partners Robert Nešpůrek.

Výše uvedený článek pojednává o právním aktu EU, který je přímo použitelný, obecně závazný a má zpravidla přímý účinek. Kterou z následujících možností je zapotřebí doplnit na vynechaná místa v uvedeném článku z 26. 2. 2018 tak, aby byl napsán věcně správně?

(A) **nařízení**
(B) směrnice
(C) doporučení
(D) primární právo

47.

Během známé aféry, která na konci 19. stol. rozjitřila české veřejné mínění, vystoupil na obhajobu menšinového názoru i T. G. Masaryk. Jedna z dnes již proslulých anonymních reakcí obsahovala následující text:

Masaryčku! Masaryčku!
Máš velmi úlisnou hubičku,
myslím, že jsi dostal od židáčků
pár tisíc na ručičku.
Za to zasloužíš od národa
pár řízných faciček na hubičku.
[…]
Zasloužil bys, Masaryčku,
jít s _____ na houpačku.

Koho se Masaryk navzdory mínění většiny Čechů zastal, a čí jméno tedy chybí v posledním rýmu?

(A) zakladatele sionismu Theodora Herzla, který deklaroval právo Židů na obnovu svého státu
(B) sociologa Émile Durkheima, který obvinil evropské národy z dědictví antisemitismu
(C) **Leopolda Hilsnera, obviněného z rituální vraždy a za ni odsouzeného**
(D) kapitána Alfreda Dreyfuse, obviněného ze špionáže ve prospěch Německého císařství

48.

Světový ohlas rozhodnutí ČSR

Rozhodnutí československé vlády odvolati svou původní přihlášku na konferenci o _____ v Paříži mělo široký ohlas ve světě. Je důležité proto, aby naše vlastní veřejnost správně chápala důvody tohoto kroku, jehož příčinu vidí světový tisk v současné návštěvě čs. vládní delegace v Moskvě a ve vnějším nátlaku, který na ni byl vykonán. (…) Věci původně hospodářsky myšlené staly se záležitostí vysloveně velmocensky politickou. Na tomto rozcestí musela se vláda rozhodnouti také politicky.

(zdroj: Lidová demokracie, 12. 7. 1947)

Kterou z následujících možností je zapotřebí doplnit na vynechané místo do výše uvedeného novinového článku tak, aby byl napsán věcně správně?

(A) Evropském společenství uhlí a oceli
(B) založení Severoatlantické aliance
(C) **Marshallově plánu**
(D) Varšavské smlouvě

49.

1944 – jako člen ilegálního vedení Komunistické strany Slovenska se podílel na přípravě Slovenského národního povstání.

1946 – stal se předsedou Sboru pověřenců – výkonného orgánu státní moci na Slovensku odpovědného Slovenské národní radě a československé vládě.

1950 – obviněn z buržoazního nacionalismu a zbaven většiny funkcí. O rok později byl zatčen a posléze odsouzen k doživotnímu žaláři. Propuštěn po amnestii v roce 1960.

1963 – právně a stranicky plně rehabilitován. Stal se vědeckým pracovníkem Ústavu státu a práva Slovenské akademie věd v Bratislavě.

1968 – ve funkci místopředsedy československé vlády vstoupil do moskevských jednání, která vedli nejvyšší představitelé Sovětského svazu se zajatými československými politiky – tvářemi pražského jara, a vyslovil souhlas se zněním moskevského protokolu, v němž byla akceptována *dočasná* přítomnost sovětských vojsk na území Československa a který měl *normalizovat* vztahy mezi oběma zeměmi. Po návratu z Moskvy zpochybnil legalitu mimořádného sjezdu Komunistické strany Československa (KSČ) konaného v pražských Vysočanech, který okupaci země jednoznačně odsoudil.

1969 – stává se prvním tajemníkem Ústředního výboru KSČ a nejmocnějším mužem v zemi. Právě s jeho jménem je spjato období normalizace, kdy byl pod dohledem okupační sovětské armády obnoven mocenský monopol KSČ doprovázený morálním úpadkem společnosti.

1975 – zvolen prezidentem republiky poté, co byl na základě zvláštního zákona sesazen jeho předchůdce Ludvík Svoboda.

1989 – pod tlakem politického vývoje, následujícího po událostech 17. listopadu, jmenoval vládu národního porozumění a vzápětí rezignoval na prezidentský úřad.

Životní dráhu kterého z následujících politiků zobrazuje uvedená časová osa?

(A) Antonína Novotného
(B) Alexandra Dubčeka
(C) **Gustáva Husáka**
(D) Vladimíra Mečiara

3. Hospodářství a svět

50.

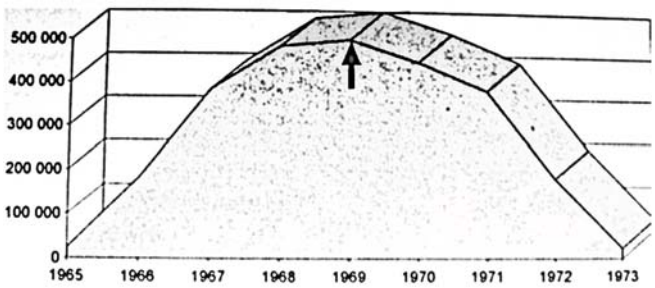

Kterou skutečnost znázorňuje uvedený graf?

(A) vývoj počtu amerických vojáků účastnících se války ve Vietnamu (tzv. druhá indočínská válka), šipka pak nástup administrativy prezidenta Richarda Nixona
(B) vývoj množství vytěžené ropy (v tis. tun) v Íránu, šipka pak Íránskou islámskou revoluci, jejímž důsledkem byla světová ropná krize
(C) vývoj počtu členů KSČ, šipka pak nástup Alexandra Dubčeka na post generálního tajemníka ÚV KSČ a počátek tzv. Pražského jara
(D) vývoj počtu emigrantů z komunistického Československa, šipka pak nástup Gustáva Husáka na post prezidenta ČSSR a počátek tzv. normalizace

51.

1) Alsasko-Lotrinsko	A) Belgie
2) Eupen-Malmedy	B) Francie
3) Západní Prusko	C) Polsko
4) Severní Šlesvicko	D) Československo
5) Hlučínsko	E) Dánsko

Po první světové válce muselo Německo na základě Versailleské mírové smlouvy postoupit poměrně rozsáhlá území ve prospěch sousedních států.

Ve které z následujících možností jsou správně přiřazena výše uvedená území (1 až 5) ke státům, které je od Německa získaly (A až E)?

(A) 1B; 2A; 3C; 4E; 5D
(B) 1B; 2D; 3A; 4C; 5E
(C) 1E; 2C; 3B; 4A; 5D
(D) 1A; 2B; 3C; 4D; 5E

52.

Program čtyř D byl koncepcí vítězů po porážce _____ v roce _____. Ti odmítli plán trvalého rozdělení země a rozhodli se pro postupnou obnovu. Tomu odpovídala i strategie „čtyř D“ – demokratizace, demilitarizace, dekartelizace a _____.

Kterou z následujících trojic slov je zapotřebí v uvedeném pořadí doplnit na vynechaná místa do výše uvedeného textu tak, aby byl napsán věcně správně?

(A) Německa, 1945, denacifikace
(B) Německa, 1918, decentralizace
(C) Palestiny, 1973, deislamizace
(D) Koreje, 1953, destalinizace

53.

Daleko důležitější však bylo, že zcela změnila geostrategickou situaci země. Žádná populační židovská centra už nebyla v palebném dosahu nepřítele. Naopak, hlavní města Damašek, Ammán a Káhira se přiblížila izraelským základnám. Izraelská vojska se zakopala na břehu Suezského průplavu a na vrcholech Golanských výšin. Aniž by to ze současníků kdo tušil, položil výsledek […] války základ k budoucí operaci „půdu za mír“, vedoucí k míru mezi Egyptem a Izraelem.

V citované ukázce z knihy Jiřího Hanáka *Orwellovo století 1901–2000* je charakterizována jedna z válek arabsko-izraelského konfliktu. O kterém z následujících konfliktů pojednává výše uvedené ukázka?

(A) o Válce za nezávislost
(B) o Jomkipurské válce
(C) o Šestidenní válce
(D) o Druhé libanonské válce

54.

Jednalo se o sérii ekonomických reforem probíhajících v 2. polovině 80. let v Sovětském svazu. Cílem byla ekonomická restrukturalizace a podpora dalších souběžně probíhajících reforem. Hlavní zásluhu na spuštění celého procesu měl generální tajemník Komunistické strany Sovětského svazu Michail Gorbačov.

Která z následujících možností správně uvádí název ekonomické reformy stručně charakterizované ve výše uvedeném textu?

(A) kolektivizace
(B) reformní pětiletka
(C) kupónová ekonomická politika (KEP)
(D) perestrojka

55.

Pro dokonale fungující pásovou výrobu bylo třeba optimalizovat a unifikovat součástky pro nový automobil. Tím byla poprvé zavedena sériová výroba. Např. Ford T byl po celou dobu své výroby složený ze shodných komponent bez jakékoli změny. Tento model se vyráběl téměř 20 let a za tuto dobu bylo vyrobeno 15 miliónů kusů.

Co na základě uvedeného textu **necharakterizuje** fordismus?

(A) vysoce rozvinutá dělba práce
(B) unifikace procesu výroby
(C) snížení nákladů výroby
(D) kreativita pracovníků

3. Hospodářství a svět

56.

Která z následujících možností nejlépe vystihuje správnou odpověď na otázku: Funguje ekonomika České republiky na principu dokonalé konkurence?

(A) Ano, od doby, kdy bylo zrušeno centrálně plánované hospodářství a dokončen proces přechodu na tržní hospodářství.
(B) **Ne, dokonalá konkurence je teoretický model, který sice v příhodných podmínkách může platit lokálně či v určitém odvětví, ale není vlastností celé ekonomiky České republiky.**
(C) Ne, v důsledku zapojení České republiky do procesu evropské integrace a existence schengenského prostoru dokonale konkurenční prostředí v ČR v roce 2004 zaniklo.
(D) Ne, protože zde stále existují firmy, které vlastní stát.

57.

Která z následujících možností nejlépe vystihuje pojem *reálná mzda*?

(A) Digitální měna (např. bitcoin), protože není kontrolovaná centrální autoritou.
(B) Hodnota bankovek a mincí, které dostane zaměstnanec k měsíční výplatě.
(C) **Hodnota mzdy v konkrétním zboží, např. může jít o počet jablek, která si za mzdu lze koupit.**
(D) Mzda státního zaměstnance vyplacená přes bankovní transakci na bankovní účet.

58.

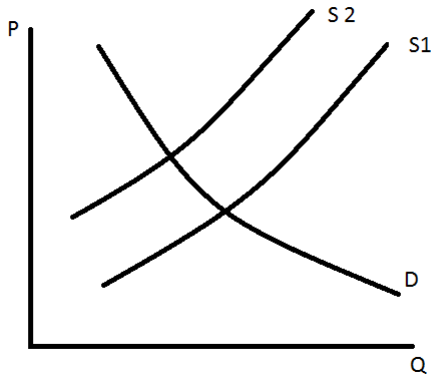

Na výše uvedeném grafu je znázorněn posun křivky nabídky po určitém statku z S1 do S2. Která z následujících možností představuje za jinak nezměněných podmínek nejvhodnější vysvětlení tohoto posunu?

(P = price, cena; Q = quantity, množství; D = demand, poptávka; S = supply, nabídka)

(A) Silně vzrostla poptávka po statku ze strany spotřebitelů.
(B) Na trh vstoupila nová firma a zvýšila tím množství statku na trhu.
(C) Díky reklamě v televizi začali spotřebitelé kupovat substitut daného statku.
(D) **Kvůli živelné katastrofě musela dočasně uzavřít výrobnu hlavní firma, která daný statek produkuje.**

59.

Intervence České národní banky skončily. Bankovní rada České národní banky s okamžitou platností ukončila režim devizových intervencí. ČNB tak nebude bránit _____ pod hranici 27 korun za euro.

(zdroj: idnes.cz, 6. 4. 2017)

Kterou z následujících možností je zapotřebí doplnit na vynechané místo do výše uvedeného textu tak, aby byl napsán věcně správně?

(A) oslabení koruny
(B) **posílení koruny**
(C) devalvaci koruny
(D) stagflaci koruny

60. Z rozhodnutí NK byly uznány dvě správné odpovědi

Zákazník obědval v restauraci v Liberci a objednal si oběd za 100 Kč bez DPH. Jakou hodnotu zákazník najde na účtence u kolonky DPH, když víme, že stravovací služby a podávání nápojů spadá mezi položky v první snížené sazbě a že restaurace do ceny neúčtuje žádné spropitné?

(A) zhruba 9 Kč
(B) zhruba 10 Kč
(C) **zhruba 15 Kč**
(D) **zhruba 21 Kč**